

การพัฒนาการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย
The Developing Experience Provision using Home and School Learning
Activity Package to Promote Fine Motor Abilities for Young Children

บัณฑิตา ยอดวงศ์^{1*}, ชไมมน ศรีสุรักษ์^{2**}, ศิริมาศ โกศลย์พิพัฒน์³
Bunthita Yodwong^{1*}, Chamaimone Srisurak^{2**}, Sirimas Kosanpipat³

¹หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ (กลุ่มวิชาการจัดการเรียนรู้การศึกษาปฐมวัย)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เลขที่ 202 ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300 ประเทศไทย

¹Master of Education Program in Learning Management Science (Early Childhood Education Learning Management Academic Group), Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University
202 Changphueak Sub-district, Mueang District, Chiang Mai Province, 50300, Thailand

^{2,3}ภาควิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ (การศึกษาปฐมวัย) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เลขที่ 202 ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300 ประเทศไทย

^{2,3}Department of Learning Management Science (Early Childhood Education)

Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University

202 Changphueak Sub-district, Mueang District, Chiang Mai Province, 50300, Thailand

รับบทความ: 31 กรกฎาคม 2566

ปรับปรุงบทความ: 5 ตุลาคม 2566

ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 10 ตุลาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยให้มี

* ผู้เขียนหลัก (นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ (กลุ่มวิชาการจัดการเรียนรู้การศึกษาปฐมวัย) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)
อีเมล: kimbun696@gmail.com

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก (อาจารย์ ดร. ประจักษ์ภาควิชาวิทยาการจัดการเรียนรู้ (การศึกษาปฐมวัย) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่)

ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 1/2 ผู้ชาย 13 คน ผู้หญิง 6 คน รวมทั้งหมด 19 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ ตำบลเวียงอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย จำนวน 30 แผนจัดประสบการณ์ 2. แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย อายุ 3 - 4 ปี แบบสถานการณ์ (Situational pre test - post test) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่า E_1/E_2 ค่า T-test ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 84.62/94.74 เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระหว่างก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน คะแนนหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ

การจัดประสบการณ์ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

Abstract

The objectives of this study were to design and develop learning experience plans by using educational activities to do at home and school to promote the ability to use fine motor skills of preschool children and to compare the ability to use fine motor skills between before and after being organized learning experiences by using them. The samples of this research were 19 preschool children (13 males, 6 females) studying in kindergarten 1/2, academic year 2566, Anuban Chiangkhong school, Wiang, Chiangkhong, Chiang Rai, Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 4. The samples of this research were selected by using Cluster Random Sampling. The research instruments were 1. Learning experience plans using educational activities to do at home and school to promote the ability to use fine motor skills of preschool children, (Situational pre-test - post-test) and 2. Fine motor skills assessment forms for 3 to 4 year – old - preschool children. Data were analyzed using E_1/E_2 and T-test. The result found that the educational activities done at home and school to promote the ability to use fine motor skills of preschool children had the

efficiency criteria (E_1/E_2) at 84.62/94.74. Moreover, the ability to use fine motor skills after being organized learning experience by using the educational activities to do at home and school was higher than before using them and the significance level was 0.01.

Keywords

Experience provision, Home and school learning activity package, Fine motor abilities, Young children

บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาการของชีวิตมนุษย์ เพราะสิ่งที่เด็กได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ในช่วง 6 ปีแรกของชีวิตจะมีผลต่อการวางรากฐานที่สำคัญต่อบุคลิกภาพของเด็กที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การจัดการศึกษาและการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงควรมียุทธประสงค์เพื่อให้เด็กระดับปฐมวัยทุกคนเจริญเติบโตและเรียนรู้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้เด็กได้สัมผัสและคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง โดยมีพัฒนาการการเรียนรู้ที่เริ่มจากการรับรู้การเข้าใจจากสิ่งที่เห็นและจับต้องได้ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ถ้าเด็กใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้คล่องแคล่ว จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ สอดคล้องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, 15) ที่ได้กำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือและตาประสานสัมพันธ์กัน หากเด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กให้มีเป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ จะส่งผลต่อพัฒนาการด้านร่างกายซึ่งมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในชีวิตได้ ตามที่ อาร์โนลด์ จีเซลส์ (1961, 3 อ้างถึงใน สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2545 35) ได้กล่าวถึง พัฒนาการของมนุษย์ แบ่งออกเป็น 2 ทิศทาง คือ จากบนลงล่าง (Cephalocaudal Law) เป็นการพัฒนาในแนวดิ่ง โดยยึดจากศีรษะเป็นอวัยวะหลักหากอวัยวะที่อยู่ใกล้ศีรษะจะสามารถควบคุมการทำงานได้ก่อนอวัยวะอื่นดังนั้นเด็กจึงขยับศีรษะได้ก่อน และ จากส่วนใกล้ไปส่วนไกล (Proximodistal Law) เป็นการพัฒนาในแนวขวาง โดยยึดจากลำตัวเป็นอวัยวะหลัก อวัยวะที่อยู่ใกล้ลำตัวจะขยับได้ก่อนดังนั้นเด็กจึงขยับร่างกายได้ก่อนส่วนอื่น ๆ ตามด้วยการขยับแขน และเริ่มควบคุมการทำงานของมือ นิ้วมือได้ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับ อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2546, 111) กล่าวถึง พัฒนาการความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาพัฒนาของสมองที่เป็นไปตามวัย โดยพัฒนาจากต้นแขนไปสู่ปลายแขนหรือจากต้นไปสู่ปลาย สอดคล้องกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กซึ่งเป็นลำดับขั้นพัฒนาการที่เริ่มพัฒนาช้ากว่าอวัยวะในส่วนอื่นของร่างกายจึงพบว่าเป็นด้านที่มีปัญหาในการใช้งานไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กในขั้นที่สูงขึ้นต่อไป

การจัดประสบการณ์ที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กจึงเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านที่สำคัญ เนื่องจากพัฒนาการด้านร่างกายเป็นด้านแรกของพัฒนาการที่ส่งผลต่อ

พัฒนาการด้านอื่น ๆ ต่อไป ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, 43) ได้อธิบายว่า การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กให้แข็งแรงและประสานสัมพันธ์มือกับตาให้ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษา เช่น กิจกรรมเด็กฝึกช่วยตัวเองในการแต่งกาย เกมการร้อยเชือก เกมการตัดกระดาษด้วยการใช้กรรไกรและเกมวาดภาพวงกลมตามแบบ เป็นต้น ดังนั้นการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการพัฒนาและแก้ปัญหามือความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

จากรายงานผลการประเมินมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ประจำปีการศึกษา 2565 ระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเชียงของ (2563, 3) พบว่า นักเรียนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 อายุ 3–4 ปี พบว่าเด็กมีปัญหาในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก การทำกิจกรรมที่มีมือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน ซึ่งเด็กโดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสมผ่านการจัดประสบการณ์ที่ ผ่านกิจกรรมที่สอดคล้องเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย โดยผ่านการเล่น ผ่านเกมการศึกษา นอกจากนี้ จีระพันธ์ พูลพัฒน์ (2540, 257) กล่าวว่า การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กเพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมัดเล็กการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตาจึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่น สัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม ฯลฯ และ เยาวพา เดชะคุปต์ (2542, 22) กล่าวถึง อุปกรณ์ที่ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้แก่ อุปกรณ์ประเภทที่ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อมือกับสายตา (Eye Hand Coordination) เช่น การร้อยลูกปัด ร้อยเชือก ร้อยดอกไม้เย็บกระดุม รูดซิป เรียงสี เรียงไม้หนีบ ปักหมุด ตอกตะปู เป็นต้น อุปกรณ์ประเภทหนึ่งที่จะกระทำต่อวัตถุ (Manipulative) เช่น การต่อบล็อกต่าง ๆ ได้แก่ บล็อกไม้ บล็อกชุด บล็อกกลวง ตัวต่อพลาสติกต่าง ๆ เป็นต้น

ด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้สอนในระดับปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเชียงของ จึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนซึ่งเป็น กิจกรรมที่จัดให้เด็กปฐมวัยได้รับประสบการณ์ตรง จากการลงมือปฏิบัติจริงทั้งที่บ้านและโรงเรียน โดยสนับสนุนให้เด็กได้มีกิจกรรมใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ด้วยกระบวนการ “กิจกรรมปฐมนิเทศ” “กิจกรรมปัจฉินิเทศ” “กิจกรรมการสื่อสารประจำวันระหว่างบ้านและโรงเรียน” โดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมก่อนการวิจัย (กิจกรรมปฐมนิเทศ) และหลังการวิจัย (กิจกรรมปัจฉินิเทศ) รวมถึงระหว่างการศึกษา (กิจกรรมการสื่อสารประจำวันระหว่างบ้านและโรงเรียน) ตลอดจนส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน
2. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

สมมติฐานการวิจัย

ได้แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำแนวคิดทฤษฎีมาสนับสนุนการวิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. ความหมายการจัดประสบการณ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

การจัดประสบการณ์ระหว่างบ้านและโรงเรียนคือการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดประสบการณ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไว้ดังนี้

ยุพาพร รูปงาม (2545, 6) การมีส่วนร่วม (Participation) คือ เป็นผลมาจากการเห็นพ้อง กันในเรื่องของความต้องการและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงและความเห็นพ้องต้องกัน จะต้องมีความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติเหตุผลเบื้องต้นของการที่มีคนมารวมกัน จะต้องมีการตระหนักว่าปฏิบัติการทั้งหมดหรือการกระทำทั้งหมดที่ทำ โดยกลุ่มหรือในนามกลุ่มนั้น กระทำผ่านองค์การ (Organization) ดังนั้น องค์การจะต้องเป็นเสมือนตัวนำให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงได้

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน คือการจัดประสบการณ์ที่ทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อให้การจัดประสบการณ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เด็กได้รับการส่งเสริมพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามวัย

2. ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้หรือชุดการเรียนรู้มาจากคำว่า Instructional Package หรือ Learning Package หรือ Instruction Kits เดิมใช้คำว่า ชุดการสอน เพราะเป็นสื่อที่ครูนำมาประกอบการสอน แต่ต่อมาแนวคิดที่จะจัดการสอนโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้มีอิทธิพลมากขึ้น จึงมีผู้นิยมเรียกชุดการเรียนรู้ บางคนเรียกรวมกันว่า ชุดการเรียนการสอน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “ชุดกิจกรรมการเรียนรู้” เพื่อที่จะได้ครอบคลุมถึง กิจกรรมของครูและนักเรียน (วิเชียร อารังโสติสกุล, 2560, 358)

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนคือ ชุดกิจกรรมที่รวบรวม วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ สื่อสำเร็จรูป เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ สำหรับชุดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการส่งเสริมพัฒนาโดยสามารถส่งเสริมพัฒนาได้ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนและต้องออกแบบให้เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กด้วย

3. ความหมายของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

ความหมายของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง ความสามารถในการบังคับ ใช้ กล้ามเนื้อ มือ นิ้วมือ และประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่วมั่นคง มีผู้ให้ความหมายของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กไว้ดังนี้

พรณี ชูทัย เจนจิต (2555, 8) กล่าวว่า ความสามารถในการบังคับการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ แขน มือ และนิ้วมือ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยสัมพันธ์กับการใช้สายตา

นภเนตร ธรรมบวร (2549, 73) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กเป็น ความสามารถในการบังคับกล้ามเนื้อเล็กส่วนต่าง ๆ ให้ทำงานประสานกัน เช่น ตากับมือ นิ้วมือ ได้แก่ การวาด ภาพ การลากเส้น การตัดกระดาษ การร้อยลูกปัด และการลากเส้นตามรอยประ เป็นต้น

อธิฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2546, 111) กล่าวว่า กล้ามเนื้อมัดเล็กเป็นกล้ามเนื้อที่ใช้ในการทำงาน ละเอียดที่ไม่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวของร่างกาย ส่วนใหญ่เป็นการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กที่นิ้วมือ โดยต้องทำงาน สัมพันธ์กับสายตาด้วย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, 101) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง การ สร้างเสริมความสามารถในการหยิบ จับ คัดเขียน และทำกิจกรรมที่ต้องใช้กล้ามเนื้อนิ้วมือ ฝ่ามือ และข้อต่อ

จากการศึกษาความหมายของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก สรุปได้ว่า ความสามารถในการ ใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หมายถึง ความสามารถในการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ นิ้วมือ กล้ามเนื้อมือ ให้ ประสานสัมพันธ์กับตาและประสาทสัมผัสให้ประสานสัมพันธ์ให้ทำงานประสานกัน เป็นอย่างดีในการ เคลื่อนไหวในขณะทำกิจกรรมที่ใช้มือและนิ้วมือเช่นการใช้กรรไกรตัดกระดาษ การวาดภาพระบายสี การปั้น ดินน้ำมัน การร้อยวัสดุที่มีรู การต่อบล็อกไม้ การร้อยเชือก การติดกระดุม เป็นต้น และรวมถึงการช่วยเหลือ ตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว

งานวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถใน การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีนักการศึกษาได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ความพร้อมในการใช้ กล้ามเนื้อเล็ก ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีผลต่อ ความสามารถทางวิชาการในภายหลัง โดยมีรายละเอียดดังนี้

Fasina Fagbeminiyi Faniyi (2011, 45-52) การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในระดับปฐมวัย: กรณีศึกษาของรัฐลากอส ประเทศไนจีเรีย ได้ศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในระดับปฐมวัยประเทศไนจีเรีย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในอนาคต โดยใช้วิธีการสำรวจ ผ่านแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือการดูแลสนับสนุน ซึ่งมีความสำคัญอย่าง มากต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง (ผู้ตอบแบบสอบถาม) ไม่เกี่ยวข้อง กับผลการเรียนของเด็ก และในภาพรวมแล้วการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองถือเป็นสิ่งสำคัญมากในการศึกษา ปฐมวัยและเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความรู้สึภาคภูมิใจในตนเองและรับรู้ถึงความสามารถของตนเอง

Hillgard (1962 อ้างถึงใน พรณิ ช. เจริญ, 2555, 35) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก พบว่า เด็กที่มีอายุน้อยกว่ามีวุฒิภาวะมากกว่าจะเขียนรูปได้เร็วและง่ายกว่าเด็กที่มีอายุน้อย จากการทดลองกับเด็กกลุ่มหนึ่งอายุประมาณ 2 – 3 ขวบ โดยการฝึกให้ติดกระดุม ปีนบันได และการใช้กรรไกรเป็นเวลา 12 อาทิตย์ เปรียบเทียบกับเด็กอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังกลุ่มทดลอง เด็กกลุ่มนี้มีอายุแก่กว่ากลุ่มแรก 3 เดือน ผลปรากฏว่าหลังการฝึกหัด 12 อาทิตย์ เด็กในกลุ่มทดลองสามารถทำกิจกรรมเหล่านี้ได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม หลังจากนั้นกลุ่มควบคุมได้รับการแนะนำให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ภายในเวลา 1 อาทิตย์ ผลปรากฏว่าเด็กกลุ่มนี้ทำได้ดีเท่ากับกลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการฝึกหัดมาเป็น เวลา 3 เดือน ผลจากการทดลองนี้สรุปได้ว่าเด็กอายุน้อยกว่าใช้เวลาในการฝึกการใช้กล้ามเนื้อเล็ก น้อยกว่าเด็กที่มีอายุน้อย

Shelden (1998, 3089) ได้ศึกษาถึงความแม่นยำในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และการสังเกตพฤติกรรมการทำงานระหว่างกล้ามเนื้อเล็กของนักเรียนที่เป็นอัมพาตไม่สามารถเดินได้กับเด็กปกติ โดยนักเรียนที่เป็นอัมพาตไม่สามารถเดินได้ต้องประสบกับความยากลำบากมากกว่า นักเรียนที่มีร่างกาย และสภาพแวดล้อมทางการศึกษาปกติ เช่น มีข้อจำกัดด้านการเขียน การทำกิจกรรมในห้องเรียน ทั้งนี้ได้มีมาตรฐานในการทดสอบทักษะต่าง ๆ ด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กเพื่อหาระดับมาตรฐานของสติปัญญาที่เด็กต้องเกิดทักษะในการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับเด็ก การวิเคราะห์ ผลด้านการทำงานของกล้ามเนื้อเล็ก โดยทำการวัดซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง ผลปรากฏว่าการทำงานของกล้ามเนื้อเล็กและพฤติกรรมในการทำงานทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่างานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กสามารถส่งเสริมพัฒนาได้ ซึ่งความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กเป็นพัฒนาการด้านที่สัมพันธ์กับพัฒนาการด้านสติปัญญา เด็กที่มีพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กที่ดีสมวัยจะส่งผลให้มีทักษะด้านวิชาการที่ดีในอนาคตได้

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวิธีการดำเนินการวิจัยซึ่งประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา วิธีการดำเนินการทดลอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรคือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 จำนวน 18 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 308 คน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 19 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม Cluster Random Sampling ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา** ประกอบไปด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย จำนวน 30 แผน โดยมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ดังรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 1

ขั้นตอนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

กิจกรรม	ขั้นตอนกิจกรรม	ความหมายของกิจกรรม	จำนวนวัน และระยะเวลา
กิจกรรมที่ 1 “การปฐมนิเทศ ผู้ปกครอง จัดขึ้นก่อน การวิจัยเพื่อให้เกิดการ เรียนรู้ระหว่างบ้านและ โรงเรียน”	ขั้นปฐมนิเทศ ก่อนจัด ประสบการณ์	1. นัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองมา รับฟังความสำคัญของการจัดกิจกรรมส่งเสริม ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย แนวทางการจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ระหว่างบ้านและโรงเรียน 2. แจกวัสดุประสงค์การจัดกิจกรรม 2.1 แจกวัสดุประสงค์การวิจัย 2.2 แจกวัสดุประสงค์การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็ก ปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้าน และโรงเรียน 2.3 นำเสนอและแนะนำชุดกิจกรรมที่ผู้ปกครอง ส่งเสริมความสามารถ ในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ของเด็กปฐมวัยได้เองที่บ้าน (1) การตัดกระดาษจากกัน (2) การวาดรูปวงกลม (3) การร้อยวัสดุ 2.4 ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้เด็กช่วยงานบ้านตามวัย ได้แก่ ใช้กรรไกร ตัดผัก ร้อยเชือกผูกรองเท้า และ กวาดบ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริม ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็ก ปฐมวัยและสอดคล้องกับกิจกรรมภายในชุด กิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน	1 วันระยะเวลา 30 นาที

ตารางที่ 1

ขั้นตอนการการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้
กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย (ต่อ)

กิจกรรม	ขั้นตอน กิจกรรม	ความหมายของกิจกรรม	จำนวนวัน และ ระยะเวลา
		2.5 แจ้งผู้ปกครองทราบ เกี่ยวกับการสนทนาซักถาม การจัดกิจกรรมที่บ้านในระหว่างผู้ปกครอง รับ-ส่งเด็กหรือสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ ในกรณีที่นักเรียนขึ้นรับ-ส่ง โดยใช้คำถามดังนี้	
		<ul style="list-style-type: none"> - หลังจากกลับจากโรงเรียน ผู้ปกครองได้มี การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถใน การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ตามที่ครูแนะนำไหมคะ - นักเรียนได้ช่วยงานบ้าน ตามกิจกรรม ที่คุณครูแนะนำไหมคะ 3. ผู้ปกครองสอบถามเพิ่มเติมก่อนปิดการปฐมนิเทศ	1 วันระยะเวลา 30 นาที
กิจกรรมที่ 2 “ขั้นตอนการจัดกิจกรรม ตามแผน การจัดประสบการณ์ และสื่อสารประจำวัน ระหว่างบ้านและ โรงเรียน”	ขั้นประเมิน ก่อนจัด ประสบการณ์ (Pre-test)	ประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของ เด็กปฐมวัย (Pre-test) แบ่งนักเรียนตามเกณฑ์ 3 ระดับ ได้แก่ เก่ง ปานกลาง และควรพัฒนา ระดับ 3 คือ เก่ง ระดับ 2 คือ ปานกลาง ระดับ 1 คือ ควรพัฒนา	1 วัน 3 นาที
	ขั้นตอน การจัด ประสบการณ์ (6 สัปดาห์)	1. ขั้นนำ การเตรียมเด็กก่อนดำเนินกิจกรรม โดยครูหรือ ผู้ปกครอง ท่องคำคล้องจอง ร้องเพลงที่ทำท่าทางบริหาร นิ้วมือไปด้วย เพื่อเตรียมเด็กก่อนขั้นต่อไป 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม 2.1 ครูหรือผู้ปกครอง อธิบายเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ ในกิจกรรมและสาธิตการทำกิจกรรม 2.2 ให้เด็กลงมือทำกิจกรรม ที่ส่งเสริมความสามารถใน การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ได้แก่	30 วัน วันละ 30 นาที

ตารางที่ 1

ขั้นตอนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย (ต่อ)

กิจกรรม	ขั้นตอนกิจกรรม	ความหมายของกิจกรรม	จำนวนวันและระยะเวลา
		2.2.1 การใช้กรรไกรตัดกระดาษจากกัน ให้ตัดตามรอยประ เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นหยัก โดยใช้มือข้างที่เด็กถนัดจับกรรไกรเพื่อตัดกระดาษและมีมืออีกข้างจับกระดาษที่จะตัด	
	ขั้นตอนการจัดประสบการณ์ (6 สัปดาห์)	<p>3. ขั้นตอนิปรายร่วมกัน</p> <p>การสนทนาโต้ตอบระหว่างเด็กกับครูหรือผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำเสร็จไป ทบทวนเกี่ยวกับทักษะที่ได้จากกิจกรรม</p> <p>4. ขั้นเก็บอุปกรณ์</p> <p>การเก็บวัสดุอุปกรณ์ตามสัญลักษณ์และดูแลความสะอาดบริเวณที่ทำกิจกรรม</p> <p>หมายเหตุ เด็กกลุ่มควรพัฒนานำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนกลับไปทำกิจกรรมที่บ้านวันศุกร์ของทุกสัปดาห์</p>	
	ขั้นประเมินหลังจัดประสบการณ์ (Post-test)	<p>ประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย (Post-test) แบ่งนักเรียนตามเกณฑ์ 3 ระดับ ได้แก่ เก่ง ปานกลางและควรพัฒนา</p> <p>ระดับ 3 คือ เก่ง</p> <p>ระดับ 2 คือ ปานกลาง</p> <p>ระดับ 1 คือ ควรพัฒนา</p>	
กิจกรรมที่ 3 “การปั้นดินเหนียว ผู้ปกครอง หลังการวิจัย”	ขั้นปัจฉิมนิเทศ หลังจัด ประสบการณ์	<p>1. แจ้งผลการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนของเด็กปฐมวัย</p> <p>2. มอบประกาศนียบัตรสำหรับผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือช่วยส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย</p> <p>3. ให้กำลังใจผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการให้ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านต่อไป</p>	1 วันระยะเวลา 30 นาที

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย จำนวน 1 ชุด 3 ด้าน เป็นแบบประเมินแบบสถานการณ์ (Situational Test) โดยการลงมือปฏิบัติ 1 สถานการณ์ 3 กิจกรรม

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เกี่ยวกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

2) ออกแบบและสร้างแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปี จำนวน 1 ชุด ประเมินความสามารถ 3 ด้าน เป็นแบบประเมินแบบสถานการณ์ (Situational Test) โดยการลงมือปฏิบัติ 1 สถานการณ์ 3 กิจกรรม

3) นำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสม

โดยผลจากการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัยกับวัตถุประสงค์งานวิจัยพบว่า อยู่ในระดับ 1.00 แสดงว่าแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย (อายุ 3 - 4 ปี) แบบสถานการณ์ (Situational Pre Test - post Test) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (0.5-1.0)

4) นำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยอายุ 3-4 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อแล้วคัดเลือกแบบประเมิน

6) นำแบบประเมินที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย โดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20

7) จัดพิมพ์ประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยกับกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองในช่วงเวลา 09.00 – 09.30 น. ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เป็นเวลา 30 วัน ตามแผนการจัดประสบการณ์ 30 แผน โดยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

1) ก่อนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปี

2) ผู้วิจัยดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ทำการจัดประสบการณ์จัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งสิ้น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง 30 นาที รวม 15 ชั่วโมง

3) หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย อายุ 3-4 ปี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการ พัฒนาการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Pre Experimental Design) รูปแบบการวิจัย ใช้การทดสอบก่อนและหลังทดลอง (One Group Pre-test /Post-test Design) ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการเปรียบเทียบ t - test (Dependent Sample) โดยใช้สูตร ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521, 7-19)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ผลการออกแบบและ1 พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 84.62/94.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่กำหนด 80/80 สรุปได้ว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย สามารถพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยระหว่างก่อนกับหลังการจัดประสบการณ์นำเสนอเป็นตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2

ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

คะแนนแบบประเมิน ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ของเด็กปฐมวัย	n	\bar{x}	S.D.	t	sig
ก่อนการจัดประสบการณ์	19	5.42	1.12	42.93	0.00**
หลังการจัดประสบการณ์	19	8.53	1.02		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า เปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาล 1/2 ผู้ชาย 13 คน ผู้หญิง 6 คน รวมทั้ง 19 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลเชียงของ ตำบลเวียง จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 มีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดประสบการณ์เท่ากับ 5.42 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.12 มีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดประสบการณ์เท่ากับ 8.53 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.02 และการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย คะแนนหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 อภิปรายผลการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

อภิปรายผลการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.62/94.74 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 สาเหตุที่ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพเนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนาจากแนวคิดทฤษฎีที่ระบุในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำนักวิชาการและมาตรฐาน

การศึกษา, 2561) จึงได้พัฒนาจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย 3 ชุดกิจกรรมย่อย ดังนี้ (1) ชุดกิจกรรมตัดกระดาษพาเพลิน เป็นชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กรรไกรตัดกระดาษให้ขาดจากกัน โดยให้เริ่มจากตัดตามรอยประเส้นตรง รอยประเส้นโค้ง รอยประเส้นหยัก (2) ชุดกิจกรรมวงกลมแสนสนุก เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนรูปร่างกลมโดยภายในชุดกิจกรรมจะให้เขียนรูปร่างกลมตามรอยประและเขียนรูปร่างกลมด้วยตนเองโดยดูจากภาพวงกลมต้นแบบ (3) กิจกรรมการร้อยวัสดุ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการร้อย ภายในชุดกิจกรรมให้ร้อยเชือกตามแผ่นภาพ และร้อยวัสดุที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม. ซึ่งเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับเทคนิคและขั้นตอนการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยออกแบบ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย สามารถส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยออกแบบขึ้นสอดคล้องกับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก ทำท่าย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย มีสีสันสดใส มีความท้าทาย น่าสนใจน่าเล่น เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือทำที่เป็นรูปธรรมซึ่งสอดคล้องกับ (ภักดินันท์ ยอดสิงห์, 2560) ที่ได้กล่าวว่า สิ่งที่จะช่วยในการเรียนรู้ของเด็กคือสื่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นตัวกลางในการถ่ายทอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้นวัตกรรม สื่อเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ช่วยให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลินเพราะเด็กได้มีโอกาสใช้วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ตอบสนองต่อธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้เรียนรู้ผ่านการหยิบจับสัมผัสสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ดังนั้นชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจึงเป็น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 30 แผนเพื่อรองรับการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งครอบคลุมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกัน (2) ด้านการเขียนรูปร่างกลมตามแบบ และ (3) ด้านการร้อยวัสดุ รวมเป็น 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วันจำนวน 30 แผนการจัดประสบการณ์และได้นำแผนการจัดประสบการณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์ ซึ่งผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสม สามารถนำไปจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่ได้อธิบายว่า แผนการจัดประสบการณ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้แก่เด็ก แผนการจัดประสบการณ์ช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ (กมลวรรณ อังศรีสุพร, 2561) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการจัดประสบการณ์ให้

สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการจะสามารถช่วยให้เด็กทุกคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามวัย

ดังนั้นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ประกอบกับเทคนิคการสอนที่ดีโดยมีขั้นตอนตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ส่งผลให้การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน จากผู้เชี่ยวชาญ อยู่ในระดับ ดีมาก เนื้อหามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณา รักนุช (2560, 61-80) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Gesell เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนระดับปฐมวัย พบว่า ผลการพัฒนาชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Gesell มีประสิทธิภาพ มีค่า $IOC=0.66-1.00$ ตามเกณฑ์มาตรฐาน นักเรียนทุกคนมีคะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถส่งเสริมพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนในระดับปฐมวัยได้

ตอนที่ 2 อภิปรายผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

อภิปรายผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยพบว่า โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง เนื่องจากกระบวนการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้วิจัยออกแบบและพัฒนาโดยมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นนำ หมายถึง การเตรียมเด็กก่อนดำเนินกิจกรรม โดยครูหรือผู้ปกครอง ท่องคำคล้องจอง ร้องเพลงที่ทำท่าทางบริหารนิ้วมือไปด้วย เพื่อเตรียมเด็กก่อนทำกิจกรรมขั้นต่อไป (2) ขั้นดำเนินกิจกรรม หมายถึง การให้เด็กลงมือทำกิจกรรมโดยครูหรือผู้ปกครองคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ครูหรือผู้ปกครองสังเกตความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กขณะเด็กทำกิจกรรม ใช้ระยะเวลา 15 นาทีแจ้งให้เด็กทราบก่อนครบกำหนดเวลา (3) ขั้นอภิปรายร่วมกัน หมายถึง การสนทนาโต้ตอบระหว่างเด็กกับครูหรือผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำเสร็จไป ทบทวนเกี่ยวกับทักษะที่ได้จากกิจกรรม (4) ขั้นเก็บอุปกรณ์ หมายถึง การเก็บวัสดุอุปกรณ์ตามสัญลักษณ์และดูแลความสะอาดบริเวณที่ทำกิจกรรม

เด็กทุกคนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมภายในชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยด้วยตนเอง ในบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรสนใจเด็กอย่างทั่วถึงซึ่งทำให้หลัง

การจัดประสบการณ์มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ทั้งนี้ขั้นตอนการจัดประสบการณ์ทั้ง 4 ขั้นตอนคือ (1) ขั้นนำ (2) ขั้นดำเนินกิจกรรม (3) ขั้นอภิปรายร่วมกัน (4) ขั้นเก็บอุปกรณ์ขั้นตอนทั้งหมดจากการทำกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยผ่านกระบวนการทำงานที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย และได้ฝึกทักษะความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กอย่างสม่ำเสมอ และเริ่มจากกิจกรรมที่ง่ายไปหากิจกรรมที่ยากทำให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมในครั้งต่อไปอีกทั้งยังเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถบูรณาการนำไปทำร่วมกับผู้ปกครองที่บ้านได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อรรถพรณ บุตรกตัญญู (2563) ได้กล่าวว่า การออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้กับเด็กปฐมวัยโดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน อย่างเหมาะสมร่วมกันระหว่างโรงเรียนครูและผู้ปกครองภายใต้ความพร้อมและความแตกต่างแต่ละครอบครัว เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้ที่บ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบกิจกรรมปฐมวัย ต้องคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัย โดยเฉพาะเด็กในวัย 3-5 ปีเน้นเรื่องการใช้มือ กล้ามเนื้อเล็ก ให้พร้อมสำหรับเขียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสุตา วีระกิจ (2562, 76) งานวิจัยเรื่อง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ของเด็กอายุ 4 ปี พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กอายุ 4 ปีมีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 82.89/85.39 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กอายุ 4 ปีโรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองปาดทอง หลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ดัชนีประสิทธิผล (E.I) ของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เท่ากับ 0.1908 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 19.08 จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย จึงมีการเปลี่ยนแปลง อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับการศึกษาในครั้งนี้ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญ ที่ .01

สรุป

ผลการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย มีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 84.62/94.74 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพมาตรฐานที่กำหนด และมีผลการเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย หลังการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนมีคะแนนหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการ ควรมีการศึกษางานวิจัยในการออกแบบและพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายซึ่งเป็นพัฒนาการสำคัญด้านแรกที่ส่งผลต่อพัฒนาการด้านอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กมลวรรณ อังศรีสุพรรณ. (2561). *เอกสารประกอบการสอนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย* [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- กุลยา ตันติลาชีวะ. (2551). *รูปแบบการเรียนรู้การสอนปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.
- กฤษณา รักษ์. (2560). *การพัฒนาชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดของ Gesell เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนระดับปฐมวัย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต].
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นงนตร ธรรมบวร. (2549). *การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรณี ชูทัย เจนจิต. (2555). *จิตวิทยาการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เสริมสินทรัพย์เพรสส์.
- พิสดา วีระกิจ. (2562). การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 3(7), 76-86.
- ภักดินันท์ ยอดสิงห์. (2560). *การออกแบบสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษของเด็กอายุ 3-6 ปี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี].
- ยุพาพร รูปงาม. (2545). *การมีส่วนร่วมของข้าราชการสำนักงบประมาณ ในการปฏิรูประบบราชการ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์].
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร: แม็ค.
- โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่. (2563). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2563*. เชียงราย: โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4.
- วิเชียร อารังโสติสสกุล. (2560). บทสะท้อนแนวคิดด้วยชุดการสอน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และชุดการเรียนรู้. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(3), 356-369. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/100974
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2545). *การจัดและประเมินแนวใหม่: เด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2561). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- อรพรรณ บุตรกัตัญญ. (2563). *โรงเรียนหยุดการเรียนรู้ไม่หยุด เสริมพัฒนาการปฐมวัยอย่างไรในช่วง โควิด*. <https://www.bangkokbiznews.com/social/879530>
- อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล. (2546). กระตุ้นกล้ามเนื้อมัดเล็กเสริมสร้างสติปัญญา. *บันทึกคุณแม่*, 9 (118), 110 – 114.
- Fasina Fagbeminiyi Faniyi. (2011). The Role of Parents in Early Childhood Education: A Case Study of Lkeja, Lagos State, *Nigeria. Global Journal of Human Social Science*, 11(2), 42-52.
- Shelden, L. L. (1998, February). The effect of position on the fine motor accuracy and compensatory behaviors observed during fine motor tasks of students with cerebral palsy who are nonambulatory (Motor disabilities writing, communication). *Dissertation Abstracts International*, 58(8), 3089.